

B ชุมชนคริสตชนย่อ

B1

**ชุมชนคริสตชนย่อ เป็น
“บ้านสำหรับทุกคน”**

ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2013

ศูนย์ประสานงานส่งเสริมวิถีชุมชนวัด

สำนักนโยบาย

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

Copy right: AsIPA Desk, FABC

AsIPA Texts are developed by the AsIPA Team

หัวข้อเรื่องในเอกสารคู่มือ AsIPA

- A การแบ่งปันพระวาจา
- B ชุมชนคริสตชนย่อย
- C พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม
- D การฝึกอบรมทีมงานอภิบาล

AsIPA B1

ชุมชนคริสตชนย่อย เป็น “บ้านสำหรับทุกคน”

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมล่วงหน้า

- แผ่นกระดาษ / ปากกาสำหรับเขียน
- หัวข้อบทอ่านจากพระคัมภีร์สำหรับงานกลุ่ม ในหัวข้อ ค.1 (หน้า 5)

บทนำ

เราได้ยินการกล่าวถึง “ชุมชนคริสตชนย่อยๆ” ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ชุมชนคริสตชนย่อยๆ เหล่านี้มีชื่อเรียกอื่นๆ อีกหลายชื่อ เช่น “ชุมชนพื้นฐานของพระศาสนจักร” (Basic Ecclesial Communities) สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียเรียก “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” และในประเทศไทยเราเรียกสั้นๆ ว่า “วิถีชุมชนวัด” พระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 ทรงเรียกว่า “พระศาสนจักรที่มีชุมชนย่อยๆ เป็นพื้นฐาน” (Ecclesial Basic Communities) และทรงกล่าวถึงชุมชนย่อยๆ เหล่านี้ว่า “เป็นบ้านและครอบครัวสำหรับทุกคน” (FABC V, 8)

การประชุมของเราในวันนี้ ให้เราถามตนเองว่า
“ชุมชนคริสตชนย่อยคืออะไร?”

ก. วัดนี้มีปัญหา

ในภาพข้างล่างนี้เราจะเห็นสภาพวัดแห่งหนึ่ง ขอให้พิจารณาเงียบๆ สักครู่ และสำรวจรายละเอียดทั้งหมด

อภิปรายในกลุ่มรวม

คำถาม

อะไรเกิดขึ้นในภาพนี้ ?

- ลูกศร หมายถึงอะไร ?
- ทำไมบางคนจึงเดินห่างออกไปจากวัด ?
- ผู้คนที่มีลักษณะแตกต่างกันในวัดแห่งนี้รู้สึกอย่างไร ?
- ปัญหาของวัดนี้คืออะไร?

บทเสริม

- คนทั้งหมดในภาพ ได้รับศีลล้างบาปและเป็นสมาชิกของชุมชนวัด พวกเขาไปวัดในวันอาทิตย์
- พวกเขาแต่ละคนเป็นคริสตชนที่ต่างคนต่างอยู่ นั้นหมายความว่า พวกเขารู้สึกโดดเดี่ยว ปราศจากความผูกพันใดๆ กับคริสตชนอื่นๆ
- ในยามเจ็บไข้ได้ป่วยและในความโศกเศร้า พวกเขาอยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง เพื่อนคริสตชนด้วยกันไม่สังเกตเห็นถึงความต้องการของพวกเขา
- หลายคนรู้สึกผิดหวังและมองหาชุมชนอื่นซึ่งพวกเขาสามารถมี มนุษย์สัมพันธ์ร่วมกันและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

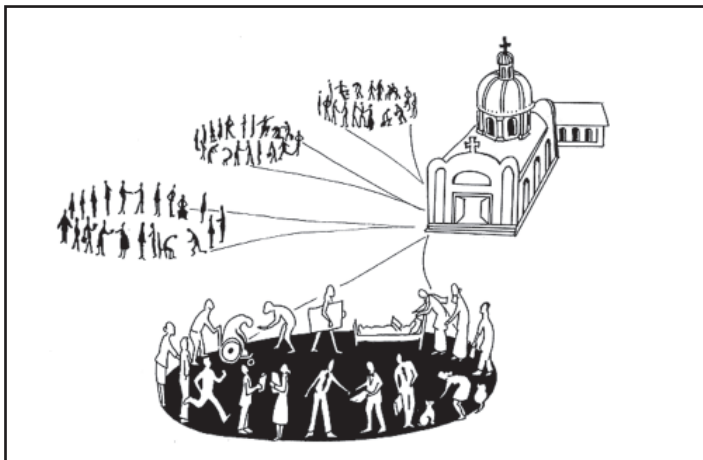
ข. วิธีชุมชนวัดหรือวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด

ต่อไปนี้เป็นวัดอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกันมากทีเดียว

1. อภิปรายในกลุ่มรวม

คำถาม

มีอะไรแตกต่างจากเดิมในวัดแห่งนี้ ? (เทียบภาพวัดหน้า 2)

2. วัดที่เป็นชุมชน (Community Church) ต่างจากวัดที่เป็นเพียงปัจเจกชน (Church of individuals) อย่างไร ?

ในปี 1964 บรรดาพระสังฆราชจากทั่วโลก ได้ประชุมปรึกษาหารือกันที่นครวาติกัน ในกรุงโรม การประชุมสัมมนาในครั้งนั้นเรียกว่า “สภาสังคายนาวาติกันที่ 2” ข้อความที่เราจะอ่าน ต่อไปนี้มาจากเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมที่เกี่ยวกับพระศาสนจักร

“พระเป็นเจ้าของเจ้าได้ทรงพอพระทัยประกาศความศักดิ์สิทธิ์และความรอด ไม่ใช่แก่มนุษย์แต่ละปัจเจกชน โดยไม่สนพระทัยยึดถือความเกี่ยวข้องผูกพันใดๆ ของพวกเขา แต่ทรงพอพระทัยจัดตั้งพวกเขาขึ้นเป็นประชากรหนึ่งเดียว” (LG 9)

อภิปรายในกลุ่มรวม

คำถาม

- อะไรคือความหมายของคำว่า “ปัจเจกชน” และ “ประชากรหนึ่งเดียว”?
- ให้เรียบเรียงข้อความข้างต้นนี้ใหม่ด้วยคำพูดของท่าน ?
- วัดใดใน 2 ภาพนี้ (หน้า 2 และหน้า 3) ที่แสดงให้เห็นสภาพตามข้อความข้างต้น ? เพราะเหตุใด ?

ค. เราพบภาพอะไรของชุมชนผู้มีความเชื่อในพระคัมภีร์ ?

1. งานกลุ่มเป็นเวลา 15 นาที

- จัดกลุ่ม 3 – 4 คน
- แต่ละกลุ่มใช้บทอ่านที่แตกต่างกัน
- อภิปรายคำถาม
- เขียนคำหรือวลีลงในแผ่นกระดาษ ที่สามารถบรรยายภาพใดภาพหนึ่งในข้อ ก. และ ข. (หน้า 2 และ 3)

คำถาม

ข้อความใดของบทอ่านต่อไปนี้ เข้ากันได้ดีที่สุดกับภาพในข้อ ก. หรือ ข.

- (1) กิจการอัครสาวก 2: 42-47
ชุมชนคริสตชนยุคแรกเริ่ม พบปะกันในบ้านเพื่อทำพิธีหักขนมปัง
- (2) กิจการอัครสาวก 4: 32 – 37
ชุมชนคริสตชนเริ่มแรกเป็นหนึ่งเดียวกัน
- (3) โรม 12: 3 – 13
พระศาสนจักรในฐานะเป็นชุมชน
- (4) 1 คร 12: 12 – 30
พระศาสนจักรในฐานะเป็นร่างกาย
- (5) อฟ 4: 1 – 16
พระพรที่แตกต่างกันในชุมชน

2. รายงาน

- สรุบบทอ่านที่ได้รับไป
- ตัดคำหรือวลีที่ได้เขียนไว้ในแผ่นกระดาษบนภาพนั้นๆ
- อธิบายข้อความที่ท่านได้เลือกเขียนขึ้นนั้น

ง. ชุมชนคริสตชนย่อยดำเนินชีวิตอย่างไร ?

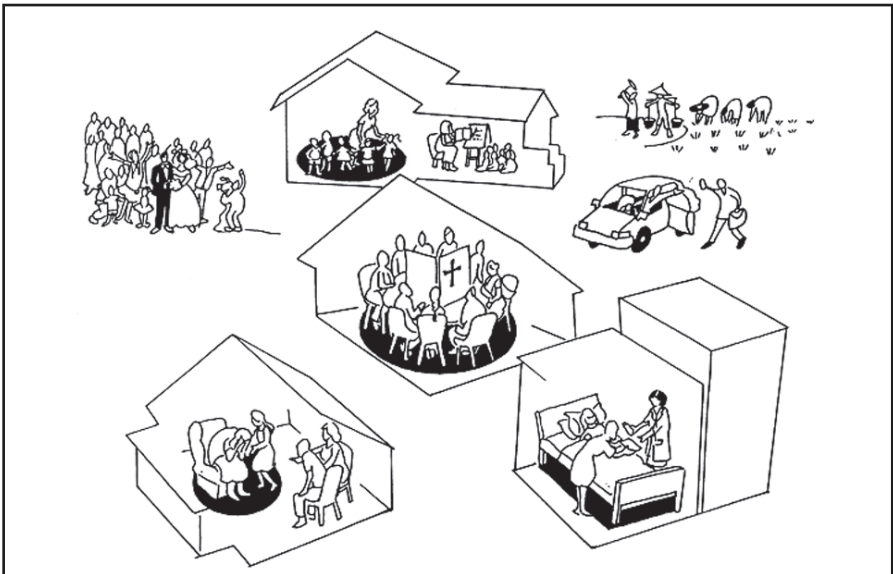
เราได้ค้นพบว่า พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ให้เราเจริญเติบโตขึ้นด้วยกันเป็นชุมชนในฐานะพี่น้องชาย-หญิง ดังนั้น คริสตชนหลายคนจึงรวมตัวกันเป็นชุมชนคริสตชนย่อย ชุมชนคริสตชนย่อยๆ เหล่านี้มีกลไกอย่างไร ? และพวกเขาดำเนินชีวิตอย่างไรในทางปฏิบัติ ?

1. จัดกลุ่ม 2 - 3 คน

- มองดูภาพในหน้านี้ ข้างล่าง
- อภิปรายคำถามในกลุ่มย่อย
- หลังจากใช้เวลา 3 นาที แล้วกลับมารายงาน

คำถาม

ในภาพข้างล่างนี้ เราเห็นอะไรที่เป็นชีวิตของชุมชนคริสตชนย่อย

บทเสริม

- ในชุมชนคริสตชนย้อยนั้น เพื่อนบ้านพบปะกันในบ้านใดบ้านหนึ่ง
- ชุมชนคริสตชนย้อยใช้พระวรสารเป็นพื้นฐานในการพบปะกัน
- ชุมชนคริสตชนย้อยกระทำสิ่งที่พระศาสนจักรควรกระทำในละแวกบ้านแห่งนี้ ได้แก่การแบ่งปันความเชื่อ การสอนคำสอน การช่วยเหลือผู้ยากจน และผู้สิ้นเนื้อประดาตัว การเฉลิมฉลองด้วยกัน การปรับปรุงภาวะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ... ฯลฯ

2. พระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2 ตรัสอะไรเกี่ยวกับชุมชนคริสตชนย้อย

- จัดกลุ่ม 2 – 3 คน
- ต่อไปนี้ เป็นข้อความซึ่ง พระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2 ได้ทรงมีสมณลิขิตถึงคริสตชนทุกคน แต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้อ่านกลุ่มละหนึ่งข้อความ
- อ่านข้อความนั้นและอภิปรายคำถาม
- หลังจากใช้เวลา 4 นาที แล้วกลับมารายงานกลุ่มใหญ่

ก) คำถาม

ชุมชนวัดเป็น “บ้านและครอบครัว” สำหรับทุกคนได้อย่างไร ?

“ไม่มีบุคคลใดในโลกที่อยู่โดยปราศจากครอบครัว ชุมชนวัดเป็นบ้านและครอบครัวสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่ตกทุกข์และแบกภาระหนัก” (FC 85)

ข) คำถาม

การแสดงออกที่เป็นรูปธรรมของพระศาสนจักร หมายถึงอะไร ?

“พระศาสนจักรแสดงตนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในชุมชนวัดที่เป็นเสมือนครอบครัวเดียวกัน และในชุมชนย่อยๆ ของวัด” (FC 85)

ค) คำถาม

พระสันตะปาปาทรงประสงค์ให้เราได้รับประสบการณ์อะไรจากชุมชน ?

“ในชุมชนคริสตชนย่อยๆ คริสตชนแต่ละคนได้รับประสบการณ์ความเป็นชุมชน ซึ่งเขารู้สึกว่าตนมีบทบาทและได้รับการสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในงานส่วนรวมของชุมชน” (RM 51)

ง) คำถาม

ชุมชนคริสตชนย่อย เป็นจุดเริ่มต้นสำหรับสังคมแบบใหม่ได้อย่างไร ?

“ชุมชนคริสตชนย่อยๆ คือ การเริ่มต้นอย่างมั่นคงเพื่อนำไปสู่สังคมใหม่ที่มีรากฐานอยู่บน “อารยธรรมแห่งความรัก”

ชุมชนเหล่านี้กลายเป็นเชื้อเพลิงที่พู่ขึ้นในชีวิตคริสตชน ในการเอาใจใส่ต่อผู้ต่ำต้อยและผู้ถูกทอดทิ้ง

ชุมชนเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า มีความเป็นไปได้อย่างไรที่จะเอาชนะความแบ่งแยกและชาติพันธุ์นิยม”(RM 51)

อธิษฐานภาวนา

ให้เราอธิษฐานภาวนาจากใจ เพื่อขอให้พระเยซูเจ้าชี้แนวทางการเป็นพระศาสนจักรและชุมชนวัดในเอเชียปัจจุบัน อย่างที่พระองค์ปรารถนาให้เราเป็น

การใช้เอกสารคู่มือ AsIPA

เอกสารคู่มือ AsIPA เรียบเรียงขึ้นสำหรับคริสตชนชายหญิงชาวบ้านทั่วไปในระดับวัด เอกสารเหล่านี้สามารถนำมาใช้ได้ผลดีที่สุดในกลุ่มชนคริสตชนขนาดเล็ก ชุมชนเพื่อนบ้าน สภาภิบาลวัด หรือกลุ่มขนาดเล็กอื่นๆ ในชุมชนวัดก็ได้

เอกสารคู่มือ AsIPA ยังอาจนำมาใช้ได้กับกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในการสัมมนา หรือในวัด แต่ต้องรักษา “วิธีการการมีส่วนร่วม” อาศัยการทำงานในกลุ่มย่อยเป็นสำคัญ

ลักษณะเด่นของ กระบวนการ AsIPA

1. เอกสารคู่มือ AsIPA รับเอา “วิธีการการมีส่วนร่วม” มาใช้ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนจะแสวงหาและค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. เอกสารนี้เรียบเรียงขึ้นมาในลักษณะที่ว่า ผู้นำกลุ่ม (facilitator) อาจนำมาใช้ได้ด้วยการเตรียมตัวเพียงเล็กน้อย
3. ผู้นำกลุ่ม ควรจะปฏิบัติตามเอกสารคู่มือนี้อย่างเคร่งครัดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมตามที่ระบุไว้ในเอกสาร
4. ผู้นำกลุ่ม จะไม่พึงพอใจกับคำตอบเพียงคำตอบเดียวต่อประเด็นคำถาม แต่สนับสนุนให้ผู้เข้าประชุมแสวงหาคำตอบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เทคนิค “แบ่งปันกับคนข้างเคียง” 2-3 คน (Buzz groups) จะช่วยให้มีส่วนร่วมได้มากขึ้น
5. บทเสริม อาจช่วยเพิ่มเติมจากสิ่งที่ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มได้ค้นพบแล้ว และสรุปประเด็นสำคัญ
6. บทสรุป เจตนาเพื่อใช้เป็น “การให้ข้อมูล”

AsIPA

Asian – Integral – Pastoral – Approach

กระบวนการอภิบาลแบบบูรณาการของคริสตชนเอเชีย

คณะพระสังฆราชแห่งเอเชีย ได้ประกาศในแถลงการสุดท้ายจากที่ประชุมสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียครั้งที่ 5 ณ เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ว่า ชุมชนวัดและพระศาสนจักรหลังปี ค.ศ. 1990 นี้ ต้องเป็น “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” เป็น “ชุมชนวัดที่เป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนคริสตชนย่อยๆ” พระศาสนจักรที่เป็น “ประจักษ์พยานถึงองค์พระคริสตเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ” (FABC 5 ข้อ 8)

ประเด็นปัญหาก็คือ จะสนับสนุนวิถีชุมชนวัด หรือ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” นี้ได้อย่างไร ฉะนั้นในปลายปี 1993 โดยการสนับสนุนร่วมกันของสองสำนักงานในสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย (FABC) คือ สำนักงานเพื่อการพัฒนามนุษย์ (OHD) และสำนักงานเพื่อกิจการฆราวาส (OL) ได้จัดการประชุมปรึกษากันที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และเสนอให้กระบวนการทางด้านอภิบาลสนับสนุน “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” ในเอเชียว่า AsIPA ซึ่งย่อมาจาก Asian Integral Pastoral Approach เอกสารคู่มือ AsIPA ของโครงการฝึกอบรม มีแนวทางปฏิบัติตรงตามชื่อดังนี้

Asian

โครงการนี้ต้องการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย และช่วยคริสตชนเอเชียให้เผชิญชีวิตตามแบบชาวเอเชีย ในแสงสว่างแห่งพระวรสาร

Integral

โครงการนี้บูรณาการให้เกิดความสมดุลในชีวิตคริสตชน ระหว่างชีวิต “ฝ่ายจิต” กับชีวิตทางด้าน “สังคม” ระหว่างชีวิต “ส่วนบุคคล” กับชีวิต “ชุมชน” ระหว่างชีวิต “ผู้นำทางฐานันดร” กับ “ผู้ร่วมรับผิดชอบที่เป็นฆราวาส”

Pastoral

โครงการนี้มุ่งเน้นการฝึกอบรมฆราวาส ในพันธกิจด้านงานอภิบาลของพวกเขา ในชุมชนวัด ในพระศาสนจักรและในสังคมโลก

Approach

กระบวนการของเอกสารคู่มือชุดต่าง ๆ เหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือ ทำให้งานอภิบาลในชุมชนวัดมี “พระคริสตเจ้า” และ “ชุมชน” เป็นศูนย์กลาง นอกจากนั้น ยังเป็นการโน้มน้าสมาชิกที่ร่วมประชุมกลุ่มให้ค้นหาประสบการณ์ “การเป็นชุมชนวัดในวิถีทางใหม่” นี้ด้วยตนเอง